

SİRKÜLER SAYI: 2025/063

17.03.2025

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARDA DEĞİŞİKLİKLER YAPILMIŞTIR

15.03.2025 tarih ve 32842 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 9595 sayılı Cumhurbaşkanı Kararıyla Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar (kısaca “Karar”)da değişiklikler yapılmıştır. Sirkülerimizde söz konusu değişiklikler hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

1. Karara Yeni Eklenen Tanımlar

Kararın 2. maddesinin (j) bendine aşağıdaki (xv) alt bendi ve aynı maddeye aşağıdaki (bb) bendi eklenmiştir.

“xv) *Çekili kıymetli maden: Kıymetli madenin çekilip ince bir şerit hâline getirilerek veya şeridin çeşitli şekil ve ağırlıklarda kesilmesi suretiyle oluşturulan herhangi bir saflık ayarını haiz kıymetli madenleri,*”

“bb) *Rafineri: Bakanlıkça ilgili mevzuat çerçevesinde kıymetli maden rafinaj faaliyetinde bulunmak üzere faaliyet izni verilen tüzel kişileri,*”

2. Yurt Dışına Çıkarılacak Türk Parası Sınırı

Kararın 3. maddesinin (d) bendinde yapılan değişiklikle yurt dışına çıkarılması Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde yapılacak Türk parasının sınırı 25.000 Türk lirasından **185.000 Türk lirasına yükseltilmiştir.**

3. Türev Araçların Alım-Satım İşlemleri

Kararın 6. maddesinin yedinci, sekizinci ve dokuzuncu fıkraları değiştirilmiştir. İlgili maddede yapılan değişiklikleri aşağıdaki gibi özetleyebiliriz:

- **Bankalar**, sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde yapılacak her türlü türev araçların alım satımını yapmaya yetkili kuruluşlar arasında sayılmıştır.
- Türkiye'deki yerleşik kişilere yönelik tanıtım, reklam ve pazarlama gibi faaliyetlerde bulunulmaması şartıyla, Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi inisiyatifleriyle, yurt dışında yerleşik finansal kuruluşlar ile yaptıkları türev işlemlerin bankalar ve aracı kurumlar vasıtasıyla yapılması zorunlu değildir, ancak söz konusu işlemlere ilişkin bedel transferlerinin bankalar aracılığıyla yapılması zorunlu kılınmıştır.
- Kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araç işlemleri Türkiye'de yerleşik kişilerce yalnızca SPK tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla yapılabilmektedir. SPK tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar haricindeki kişilerce kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araç işlemlerine aracılık edilemeyecektir ve bu işlemler ile ilgili olarak yurt dışına transfer yapılamayacaktır. Bu işlemlerin önlenmesi konusunda bankalar ve ödeme ve elektronik para kuruluşları gerekli tedbirleri alacaklardır.

İlgili maddenin değişiklik öncesi ve sonrasındaki halleri aşağıda gösterilmiştir.

Değişiklik öncesi madde metni:

Değişiklik sonrası madde metni:

Dövizle ilişkin işlemler	Dövizle ilişkin işlemler
<p>MADDE 6 –</p> <p>...</p> <p>(7) Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş aracı kuruluşlarca, döviz ve kıymetli madene dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil sermaye piyasası mevzuatına göre düzenlenmiş her türlü türev araçların alım satımı, Sermaye Piyasası mevzuatı çerçevesinde teşkilatlanmış borsalarda yapılır.</p> <p>(8) Döviz transferinin bankalardan yapılması kaydıyla yurt dışından vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil her türlü türev araçlarının alım satımı Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş yurt içinde veya yurt dışında bulunan aracı kuruluşlar aracılığıyla yapılır.</p> <p>(9) Kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araç işlemleri Türkiye'de yerleşik kişilerce yalnızca Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla yapılabilir.</p>	<p>MADDE 6 –</p> <p>...</p> <p>(7) Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bankalar ve aracı kurumlarca, döviz ve kıymetli madene dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil sermaye piyasası mevzuatına göre düzenlenmiş her türlü türev araçların alım satımı, sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde yapılır.</p> <p>(8) Bedel transferinin bankalardan yapılması kaydıyla yurt dışından vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil her türlü türev araçların alım satımı Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bankalar ve aracı kurumlar aracılığıyla yapılır. Ancak, Türkiye'deki yerleşik kişilere yönelik tanıtım, reklam ve pazarlama gibi faaliyetlerde bulunulmaması şartıyla, Türkiye'de yerleşik kişilerin tamamen kendi inisiyatifleri doğrultusunda, yurt dışında yerleşik finansal kuruluşlar ile yaptıkları türev işlemlerin bankalar ve aracı kurumlar vasıtasıyla yapılması zorunlu</p>

	<p>olmamakla birlikte, söz konusu işlemlere ilişkin bedel transferlerinin bankalar aracılığıyla yapılması zorunludur.</p> <p>(9) Kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araç işlemleri Türkiye'de yerleşik kişilerce yalnızca Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla yapılabilir. Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar haricindeki kişilerce bu işlemlere aracılık edilemez ve bu işlemler ile ilgili olarak yurt dışına transfer yapılamaz. Bu işlemlerin önlenmesi konusunda 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca faaliyet gösteren bankalar ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun uyarınca faaliyet gösteren ödeme ve elektronik para kuruluşları gerekli tedbirleri alır. Tedbirlerin alınması hususunda Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, yetki alanları çerçevesinde uhdelarında bulunan her türlü bilgiyi talepleri halinde birbirlerine doğrudan ya da oluşturulan sistem vasıtasıyla sağlar. Bu fıkra hükmüne aykırı işlemlerin tespit edilmesi halinde Bakanlığa bildirimde bulunulur.</p>
--	---

4. Kıymetli Madenler, Taşlar ve Eşyaların Yurt İçinde Alım Satım İşlemleri

Kararın 7. maddesinin 4 ve 7. fıkralarında değişiklikler yapılmıştır. İlgili maddede yapılan değişikliklere aşağıdaki kısaca değinilmiştir.

- Bankalar; standart işlenmemiş kıymetli madenler, basılı kıymetli madenler, Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler ile Darphane tarafından üretilen basılı kıymetli madenlerin yurt içinde alım satımını yapabilecek kurumlar arasına dahil edilmiştir.
- Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmeleri ve vergi levhasında kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal ettiği belirtilen Türkiye'de yerleşik gerçek kişiler haricindeki Türkiye'de yerleşik gerçek kişilere çekili kıymetli madenlerin satışı yapılamayacaktır.
- Basılı ve çekili kıymetli madenler dışında kalan işlenmiş kıymetli madenlerin, kıymetli taşlar ve eşyaların yurt içinde alım ve satımı serbesttir.

İlgili maddenin değişiklik öncesi ve sonrasındaki halleri aşağıda gösterilmiştir.

Değişiklik öncesi madde metni:

Değişiklik sonrası madde metni:

Kıymetli madenler, taşlar ve eşyalar	Kıymetli madenler, taşlar ve eşyalar
Madde 7-	Madde 7-
...	...
(4) Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların yurt içinde alım satımı aşağıdaki esaslar dâhilinde gerçekleştirilir:	(4) Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların yurt içinde alım satımı aşağıdaki esaslar dâhilinde gerçekleştirilir:
...	...
b) Yurt içinde kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, yalnızca Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler, kıymetli madenler aracı kuruluşları ve yetkili müesseseler ile 14/4/2021 tarihli ve 31454 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kuyum Ticareti Hakkında Yönetmelikte tanımlanan ve söz konusu Yönetmelik kapsamında Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmeleri tarafından standart işlenmemiş kıymetli madenler ile basılı kıymetli madenlerin alım satımı yapılabilir.	b) Yurt içinde kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, yalnızca bankalar , Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler, kıymetli madenler aracı kuruluşları ve yetkili müesseseler ile 14/4/2021 tarihli ve 31454 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kuyum Ticareti Hakkında Yönetmelikte tanımlanan ve söz konusu Yönetmelik kapsamında Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmeleri tarafından standart işlenmemiş kıymetli madenler ile basılı kıymetli madenlerin alım satımı yapılabilir.
...	...
d) Türkiye'de yerleşik kişilerin Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler ile Borsa İstanbul A.Ş. tarafından yayımlanan Rafineriler Listesinde yer alan dışarıda yerleşik rafinerilerce veya Darphane tarafından üretilmiş standart işlenmemiş kıymetli madenleri Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler, kıymetli madenler aracı kuruluşları ve yetkili müesseseler ile Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmelerinden almaları ve bunlara satmaları serbesttir.	d) Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmeleri ve vergi levhasında kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal ettiği belirtilen Türkiye'de yerleşik gerçek kişiler haricindeki Türkiye'de yerleşik gerçek kişilere çekili kıymetli madenlerin satışı yapılamaz.
e) Türkiye'de yerleşik kişilerin Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler ile Darphane tarafından üretilen basılı kıymetli madenleri Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler, kıymetli madenler aracı kuruluşları ve yetkili müesseseler ile Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmelerinden almaları ve bunlara satmaları serbesttir.	e) Türkiye'de yerleşik kişilerin Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler ile Borsa İstanbul A.Ş. tarafından yayımlanan Rafineriler Listesinde yer alan dışarıda yerleşik rafinerilerce veya Darphane tarafından üretilmiş standart işlenmemiş kıymetli madenleri bankalar , Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler, kıymetli madenler aracı kuruluşları ve yetkili müesseseler ile Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmelerinden almaları ve bunlara satmaları serbesttir.
f) Basılı kıymetli madenler dışında kalan işlenmiş kıymetli madenlerin, kıymetli taşlar ve eşyaların yurt içinde alım ve satımı serbesttir.	f) Türkiye'de yerleşik kişilerin Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler ile Darphane tarafından üretilen basılı kıymetli madenleri Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler, kıymetli, bankalar , madenler aracı kuruluşları ve yetkili müesseseler ile Ticaret Bakanlığı

<p>g) Yurt içinde cevherden her tür ve şekilde üretilen kıymetli madenlerin alım ve satım işlemleri Borsa İstanbul A.Ş. tarafından düzenlenecek yönetmeliklerle belirlenecek esaslara göre Borsada yapılır.</p> <p>...</p> <p>(7) Bakanlık;</p> <p>...</p> <p>f) Kıymetli madene ilişkin işlem yapmaya yetkili diğer mercileri belirlemeye, yetkilidir.</p>	<p>tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmelerinden almaları ve bunlara satmaları serbesttir.</p> <p>g) Basılı ve çekili kıymetli madenler dışında kalan işlenmiş kıymetli madenlerin, kıymetli taşlar ve eşyaların yurt içinde alım ve satımı serbesttir.</p> <p>h) Yurt içinde cevherden her tür ve şekilde üretilen kıymetli madenlerin alım ve satım işlemleri Borsa İstanbul A.Ş. tarafından düzenlenecek yönetmeliklerle belirlenecek esaslara göre Borsada yapılır.</p> <p>...</p> <p>(7) Bakanlık;</p> <p>...</p> <p>f) Kıymetli madene ilişkin işlem yapmaya yetkili diğer mercileri belirlemeye, yetkilidir.</p> <p>g) Yurt içinde alınıp satılabilecek çekili kıymetli madenlerin nitelikleri ile yurt içinde alım satımına ilişkin usul, esas ve istisnaları belirlemeye ve gerekli göreceği tedbirleri almaya, yetkilidir.</p>
---	--

5. Menkul Kıymetlerin ve Diğer Sermaye Piyasası Araçlarının Yurda Girişi ve Çıkışı

Kararın 15. maddesinde harf ile gösterilen fıkralar numaralandırılmış, aynı maddeye (5) numaralı fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir. İlgili maddenin değişiklik öncesi ve sonrasındaki halleri aşağıda gösterilmiştir.

Değişiklik öncesi madde metni:

Değişiklik sonrası madde metni:

<p>Menkul kıymetler</p> <p>Madde 15 - a) Menkul kıymetlerin ve diğer sermaye piyasası araçlarının yurda girişi ve çıkışı serbesttir.</p> <p>b) Kamu kurum ve kuruluşları hariç olmak üzere, Türkiye'de yerleşik tüzel kişilerce ihraç veya halka arz olunacak sermaye piyasası araçlarının, sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde Sermaye Piyasası Kuruluna kaydettirilmesi koşuluyla yurt dışında satışı serbesttir.</p> <p>c) Dışarıda yerleşik kişilerin, Türkiye'de menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını ihraç etmeleri ve bunların halka arz ve satışı sermaye piyasası mevzuatı hükümleri çerçevesinde yapılır.</p>	<p>Menkul kıymetler</p> <p>Madde 15 – (1) Menkul kıymetlerin ve diğer sermaye piyasası araçlarının yurda girişi ve çıkışı serbesttir.</p> <p>(2) Kamu kurum ve kuruluşları hariç olmak üzere, Türkiye'de yerleşik tüzel kişilerce ihraç veya halka arz olunacak sermaye piyasası araçlarının, sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde Sermaye Piyasası Kuruluna kaydettirilmesi koşuluyla yurt dışında satışı serbesttir.</p> <p>(3) Dışarıda yerleşik kişilerin, Türkiye'de menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını ihraç etmeleri ve bunların halka arz ve satışı sermaye piyasası mevzuatı hükümleri çerçevesinde yapılır.</p>
--	---

<p>d) i) Dışarıda yerleşik kişilerin, (yurt dışındaki yatırım ortaklıkları ve yatırım fonları dahil) her türlü menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarını sermaye piyasası mevzuatına göre yetkili bulunan bankalar ve aracı kurumlar vasıtası ile satın almaları, satmaları, bu kıymetler ve araçlara ait gelirler ile bunların satış bedellerini bankalar aracılığıyla transfer ettirmeleri,</p> <p>(ii) Türkiye'de yerleşik kişilerin; bankalar ve sermaye piyasası mevzuatına göre yetkili bulunan aracı kurumlar vasıtasıyla yurt dışındaki mali piyasalarda işlem gören menkul kıymetleri ve diğer sermaye piyasası araçlarını satın almaları, satmaları ve bu kıymetlerin alış bedellerini bankalar aracılığı ile yurt dışına transfer ettirmeleri,</p> <p>serbesttir.</p> <p>e) Türkiye'de yerleşik kişilerin, kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araçları yalnızca Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla almaları ve satmaları serbesttir.</p>	<p>(4) i) Dışarıda yerleşik kişilerin, (yurt dışındaki yatırım ortaklıkları ve yatırım fonları dahil) her türlü menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarını sermaye piyasası mevzuatına göre yetkili bulunan bankalar ve aracı kurumlar vasıtası ile satın almaları, satmaları, bu kıymetler ve araçlara ait gelirler ile bunların satış bedellerini bankalar aracılığıyla transfer ettirmeleri,</p> <p>(ii) Türkiye'de yerleşik kişilerin; bankalar ve sermaye piyasası mevzuatına göre yetkili bulunan aracı kurumlar vasıtasıyla yurt dışındaki mali piyasalarda işlem gören menkul kıymetleri ve diğer sermaye piyasası araçlarını satın almaları, satmaları ve bu kıymetlerin alış bedellerini bankalar aracılığı ile yurt dışına transfer ettirmeleri,</p> <p>serbesttir.</p> <p>(5) Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil her türlü türev araçlarının alım satımı, bu Kararın 6 ncı maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca yapılır.</p> <p>(6) Türkiye'de yerleşik kişilerin, kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araçları yalnızca Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla almaları ve satmaları serbesttir.</p>
---	---

6. Gayrinakdi Krediler, Garanti ve Kefaletler

Kararın 18. maddesinde yer alan fıkralar numaralandırılmış, maddedeki bazı ifade bozuklukları düzeltilmiş ve aynı maddeye (4) numaralı fıkra eklenerek diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir. İlgili maddenin değişiklik öncesi ve sonrasındaki halleri aşağıda gösterilmiştir.

Değişiklik öncesi madde metni:

Değişiklik sonrası madde metni:

Gayrinakdi krediler, garanti ve kefaletler	Gayrinakdi krediler, garanti ve kefaletler
<p>Madde 18 - Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından gayri nakdi kredi, garanti ve kefalet sağlamaları ile Türkiye'de ve dışarıda yerleşik kişiler lehine dışarıda yerleşik kişilere muhatap teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri serbesttir.</p> <p>Bankaların; dışarıda yerleşik kişiler lehine Türkiye'de yerleşik kişilere muhatap, yurt içinde açılacak uluslararası ihalelerle ilgili olarak Türkiye'de yerleşik kişiler lehine Türkiye'de yerleşik kişilere muhatap, döviz üzerinden</p>	<p>Madde 18 – (1) Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından gayri nakdi kredi, garanti ve kefalet sağlamaları ile Türkiye'de ve dışarıda yerleşik kişiler lehine dışarıda yerleşik kişileri muhatap teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri serbesttir.</p> <p>(2) Bankaların; dışarıda yerleşik kişiler lehine Türkiye'de yerleşik kişileri muhatap, yurt içinde açılacak uluslararası ihalelerle ilgili olarak Türkiye'de yerleşik kişiler lehine Türkiye'de yerleşik kişileri muhatap, döviz üzerinden</p>

<p>teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri serbesttir.</p> <p>Yurtiçinde veya yurtdışında faaliyette bulunan kredi kuruluşlarınca yabancı para üzerinden veya yabancı para ölçüsü ile verilen kredileri güvence altına almak için yabancı para üzerinden taşınmaz rehni (gemi ipoteği dahil) kurulması serbesttir.</p> <p>Bankalar, yurt dışına ödenen teminat mektubu, garanti ve kefalet bedelleri hakkında transfer tarihinden itibaren, bunların dışındaki Türkiye’de yerleşik kişiler ise, dışarıda yerleşik kişilere hitaben verdikleri garanti ve kefaletlerle ilgili olarak düzenleme tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlığa bilgi verirler.</p>	<p>teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri serbesttir.</p> <p>(3) Yurtiçinde veya yurtdışında faaliyette bulunan kredi kuruluşlarınca yabancı para üzerinden veya yabancı para ölçüsü ile verilen kredileri güvence altına almak için yabancı para üzerinden taşınmaz rehni (gemi ipoteği dahil) kurulması serbesttir.</p> <p>(4) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt içinden temin edilen döviz veya kıymetli maden cinsinden kredilerin teminatı olarak, kredi kullananların Türkiye’de yerleşik grup şirketleri veya paylarına doğrudan sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortakları tarafından, bu krediler için Türkiye’de yerleşik banka ve finansal kurumları muhatap döviz veya kıymetli maden cinsinden garanti ve kefalet verilmesi serbesttir.</p> <p>(5) Bankalar, yurt dışına ödenen teminat mektubu, garanti ve kefalet bedelleri hakkında transfer tarihinden itibaren, bunların dışındaki Türkiye’de yerleşik kişiler ise, dışarıda yerleşik kişilere hitaben verdikleri garanti ve kefaletlerle ilgili olarak düzenleme tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlığa bilgi verirler.</p>
---	---

7. Döviz Tevdiat ve Altın Depo Hesapları

Kararın 19. maddesinde yer alan fıkralar numaralandırılmış, maddedeki yazım hatası düzeltilmiş, “altın” ibareleri “kıymetli maden” ibaresi ile değiştirilmiş ve madde hükmü bütün kıymetli madenleri kapsayacak hale getirilmiştir.

Ayrıca, aynı maddeye (3) numaralı fıkra eklenmiştir. Buna göre, kıymetli maden depo hesaplarında **fiziki teslimat olmaksızın yapılan alım satım işlemleri de bundan böyle kambiyo işlemi sayılacaktır.**

Bilindiği üzere, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun “Matrah” başlıklı 31. maddesinin ikinci fıkrasına göre, kambiyo alım ve satım muamelelerinde kambiyo satışlarının tutarı banka muameleleri vergisine matrah olur. Aynı Kanunun “Nispet” başlıklı 33. maddesinde ise kambiyo muamelelerinde vergi oranının matrahın binde ikisi olduğu belirtilmiştir.

32 sayılı Kararda yapılan yukarıdaki değişiklik kapsamında, kıymetli maden depo hesaplarında fiziki teslimat olmaksızın yapılan alım satım işlemleri de bundan böyle kambiyo işlemi sayılacağından, bu tür alım satım işlemlerinin de satış tutarı üzerinden binde iki oranında banka muameleleri vergisine tabi olacağını düşünüyoruz.

Diğer yandan, kıymetli maden depo hesaplarında fiziki teslimat olmaksızın yapılan alım satım işlemlerinde kambiyo satışlarına ilişkin vergileme rejimine geçileceğinden, bankalar nezdindeki altın satış karları üzerinden %5 oranında banka muameleleri vergisi

uygulamasının terk edilerek satış tutarı üzerinden binde 2 oranında vergi hesaplanacağını ön görüyoruz. Gelir İdaresi Başkanlığı'nın konuya dair görüş yazısı paylaşması beklenmektedir.

İlgili maddenin değişiklik öncesi ve sonrasındaki halleri aşağıda gösterilmiştir.

Döviz Tevdiat ve Altın Depo Hesapları	Döviz Tevdiat ve Altın Depo Hesapları
<p>Madde 19 - Merkez Bankası ve bankalar, Türkiye'de ve yurt dışında yerleşik kişiler adına döviz tevdiat hesapları ve altın depo hesapları açabilirler. Bu hesaplar üzerinde, sahipleri serbestçe tasarrufta bulunabilirler. Bu hesaplara ait faizler banka hesap sahibi arasında serbestçe tesbit edilir. Anapara ve faizlerin transferleri ile altının iadesi bankalarca kendi kaynaklarından karşılanır.</p> <p>Bu hesaplar nedeniyle doğacak lehte ve aleyhteki kur farkları ilgililere aittir.</p>	<p>Madde 19 – (1) Merkez Bankası ve bankalar, Türkiye'de ve yurt dışında yerleşik kişiler adına döviz tevdiat hesapları ve kiymetli maden depo hesapları açabilirler. Bu hesaplar üzerinde, sahipleri serbestçe tasarrufta bulunabilirler. Bu hesaplara ait faizler banka hesap sahibi arasında serbestçe tespit edilir. Anapara ve faizlerin transferleri ile kiymetli madenin iadesi bankalarca kendi kaynaklarından karşılanır.</p> <p>(2) Bu hesaplar nedeniyle doğacak lehte ve aleyhteki kur farkları ilgililere aittir.</p> <p>(3) Kiymetli maden depo hesaplarında fiziki teslimat olmaksızın yapılan alım satım işlemleri kambiyo işlemi sayılır.</p>

8. Yürürlük

- Kararın 19. maddesine eklenen üçüncü fıkra yayımı tarihini takip eden ikinci gün, yani 17 Mart 2025 günü yürürlüğe girecektir.
- Diğer değişiklik hükümleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Saygılarımızla,

DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

EK:

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 9595)

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER
YMM
Forvis Mazars, Ortak

Tufan SEVİM
YMM
Forvis Mazars, Ortak

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 9595

Ekli “Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar”ın yürürlüğe konulmasına, 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun 1 inci maddesi gereğince karar verilmiştir.

14 Mart 2025

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KARAR

MADDE 1- 7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 2 nci maddesinin (j) bendine aşağıdaki (xv) alt bendi ve aynı maddeye aşağıdaki (bb) bendi eklenmiştir.

“xv) Çekili kıymetli maden: Kıymetli madenin çekilip ince bir şerit hâline getirilerek veya şeridin çeşitli şekil ve ağırlıklarda kesilmesi suretiyle oluşturulan herhangi bir saflık ayarını haiz kıymetli madenleri,”

“bb) Rafineri: Bakanlıkça ilgili mevzuat çerçevesinde kıymetli maden rafinaj faaliyetinde bulunmak üzere faaliyet izni verilen tüzel kişileri,”

MADDE 2 Aynı Kararın 3 üncü maddesinin (d) bendinde yer alan “25.000 TL’yi” ibaresi “185.000 TL’yi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- Aynı Kararın 6 ncı maddesinin yedinci, sekizinci ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(7) Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bankalar ve aracı kurumlarca, döviz ve kıymetli madene dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil sermaye piyasası mevzuatına göre düzenlenmiş her türlü türev araçların alım satımı, sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde yapılır.

(8) Bedel transferinin bankalardan yapılması kaydıyla yurt dışından vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil her türlü türev araçların alım satımı Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bankalar ve aracı kurumlar aracılığıyla yapılır. Ancak, Türkiye’deki yerleşik kişilere yönelik tanıtım, reklam ve pazarlama gibi faaliyetlerde bulunulmaması şartıyla, Türkiye’de yerleşik kişilerin tamamen kendi inisiyatifleri doğrultusunda, yurt dışında yerleşik finansal kuruluşlar ile yaptıkları türev işlemlerin bankalar ve aracı kurumlar vasıtasıyla yapılması zorunlu olmamakla birlikte, söz konusu işlemlere ilişkin bedel transferlerinin bankalar aracılığıyla yapılması zorunludur.

(9) Kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araç işlemleri Türkiye’de yerleşik kişilerce yalnızca Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla yapılabilir. Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar haricindeki kişilerce bu işlemlere aracılık edilemez ve bu işlemler ile ilgili olarak yurt dışına transfer yapılamaz. Bu işlemlerin önlenmesi konusunda 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca faaliyet gösteren bankalar ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun uyarınca faaliyet gösteren ödeme ve elektronik para kuruluşları gerekli tedbirleri alır. Tedbirlerin alınması hususunda Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, yetki alanları çerçevesinde uhdelerinde bulunan her türlü bilgiyi talepleri halinde birbirlerine doğrudan ya da oluşturulan sistem vasıtasıyla sağlar. Bu fıkra hükmüne aykırı işlemlerin tespit edilmesi halinde Bakanlığa bildirimde bulunulur.”

MADDE 4- Aynı Kararın 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan “yalnızca” ibaresinden sonra gelmek üzere “bankalar,” ibaresi eklenmiş, aynı fıkraya aşağıdaki (d) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir, aynı fıkranın mevcut (d) ve (e) bentlerinde yer alan “madenleri” ibarelerinden sonra gelmek üzere “bankalar,” ibareleri, mevcut (f) bendinde yer alan “Basılı” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve çekili” ibaresi eklenmiş ve aynı maddenin yedinci fıkrasına aşağıdaki (g) bendi eklenmiştir.

“d) Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmeleri ve vergi levhasında kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal ettiği belirtilen Türkiye’de yerleşik gerçek kişiler haricindeki Türkiye’de yerleşik gerçek kişilere çekili kıymetli madenlerin satışı yapılamaz.”

“g) Yurt içinde alınıp satılabilecek çekili kıymetli madenlerin nitelikleri ile yurt içinde alım satımına ilişkin usul, esas ve istisnaları belirlemeye ve gerekli göreceği tedbirleri almaya,”

MADDE 5- Aynı Kararın 15 inci maddesinde harf ile gösterilen fıkralar numaralandırılmış, aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(5) Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil her türlü türev araçlarının alım satımı, bu Kararın 6 ncı maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca yapılır.”

MADDE 6- Aynı Kararın 18 inci maddesinde yer alan fıkralar numaralandırılmış, aynı maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “kişilere” ibareleri “kişileri” şeklinde değiştirilmiş, aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(4) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt içinden temin edilen döviz veya kıymetli maden cinsinden kredilerin teminatı olarak, kredi kullananların Türkiye’de yerleşik grup şirketleri veya paylarına doğrudan sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortakları tarafından, bu krediler için Türkiye’de yerleşik banka ve finansal kurumları muhatap döviz veya kıymetli maden cinsinden garanti ve kefalet verilmesi serbesttir.”

MADDE 7- Aynı Kararın 19 uncu maddesinde yer alan fıkralar numaralandırılmış, aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan “altın” ibaresi “kıymetli maden” şeklinde, “tesbit” ibaresi “tespit” şeklinde, “altının” ibaresi “kıymetli madenin” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Kıymetli maden depo hesaplarında fiziki teslimat olmaksızın yapılan alım satım işlemleri kambiyo işlemi sayılır.”

MADDE 8- Bu Kararın,

a) 7 ncı maddesi ile Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 19 uncu maddesine eklenen üçüncü fıkra yayımı tarihini takip eden ikinci gün,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Karar hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.